

MINISTERSTVO VNITRA
odbor bezpečnostní politiky

Nový správní řád a obecní policie

Obsah:

název kapitoly	strana
Úvod	3
Oprávnění obecní policie resp. strážníka, která jsou přímo založena novým správním řádem	5
Základní přehled právních předpisů, které se přímo nebo nepřímo dotýkají obecní policie, resp. strážníka	8
Vztah nového správního řádu k činnosti obecní policie, resp. strážníka	12
Postup strážníka v některých konkrétních situacích	30

ÚVOD

Dne 24. června 2004 Parlament České republiky schválil zákon č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „nový správní řád“) a zákon č. 501/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím správního řádu.

Ministerstvo vnitra České republiky vedeno snahou pomoci obecním a městským policiím při aplikaci této svým významem zásadní právní normy do jejich praktické činnosti zpracovalo tuto metodickou pomůcku, která m.j. obsahuje výčet konkrétních ustanovení nového správního řádu, která zakládají nové kompetence obecní policie spolu s komentářem, základní přehled právních předpisů v oblasti obecní policie, stručný rozbor jednotlivých ustanovení nového správního řádu z pohledu obecní policie a některé konkrétní postupy strážníka v souvislosti s novým správním řádem.

Úvodem je třeba poznamenat, že nový správní řád se na činnost obecní policie, resp. strážníka v převážné míře nevztahuje. Výjimky z tohoto jsou upraveny v bodě 1 a v bodě 3 (orámovaná ustanovení) této pomůcky.

Tento fakt je dán skutečností, že zvláštní právní předpisy, zejména zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o obecní policii“) a zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), komplexně upravují postup obecní policie, resp. strážníka při zkráceném správním řízení (ukládání a vybírání blokových pokut) a v případě oznamování podezření ze spáchání přestupků a jiných správních deliktů, které obecní policie není oprávněna projednávat, resp. s ohledem na skutkový stav nemůže projednat, i když je k tomu zákonem zmocněna. Roli nového správního řádu v činnosti obecní policie resp. strážníka je nutno považovat za subsidiární k výše zmíněným zákonům. Nový správní řád se tedy použije pouze tam, kde stávající právní úprava chybí nebo není dostačující.

Vedle skutečností uvedených v předchozím odstavci je nutno konstatovat, že obecní policie ani strážník nevyhotovují žádné písemnosti a neprovádějí žádné jiné úkony podléhající režimu nového správního řádu.

To mj. znamená, že § 180 nového správního řádu, který zní:

§ 180

- (1) *Tam, kde se podle dosavadních právních předpisů postupuje ve správním řízení tak, že správní orgány vydávají rozhodnutí, aniž tyto předpisy řízení v celém rozsahu upravují, postupují v otázkách, jejichž řešení je nezbytné, podle tohoto zákona včetně části druhé.*
- (2) *Pro případ, že podle dosavadních právních předpisů postupují správní orgány v řízení, jehož cílem není vydání rozhodnutí, aniž tyto předpisy řízení v celém rozsahu upravují, postupují v otázkách, jejichž řešení je nezbytné a které nelze podle těchto předpisů řešit, podle části čtvrté tohoto zákona;*

se na zmíněnou činnost nebude vztahovat, a to i s přihlédnutím k tomu, že důvody pro takovou případnou nezbytnost jsou vyloučeny samotným charakterem, posláním obecní policie a jejím hlavním úkolem, které lze spatřovat v zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v působnosti obce zejména formou preventivního působení a fyzické přítomnosti strážníků na veřejných prostranstvích obce.

1) Oprávnění obecní policie resp. strážníka, která jsou přímo založena novým správním řádem

1. 1. ČÁST DRUHÁ, HLAVA II, Díl 4 - Doručování - § 19 odst. 1

*Písemnost doručuje správní orgán, který ji vyhotovil. Může tak učinit sám; v zákonem stanovených případech může písemnost doručit prostřednictvím obecního úřadu, jemu naroveň postaveného správního orgánu (dále jen "obecní úřad") nebo prostřednictvím policejního orgánu příslušného podle místa doručení; **je-li k řízení příslušný orgán obce, může písemnost doručit prostřednictvím obecní policie.***

Komentář:

Strážník bude doručovat všechny typy písemností zpracované příslušným orgánem obce (např. rozhodnutí, některá usnesení, předvolání apod.). Proto se na tuto činnost strážníka budou vztahovat všechna ustanovení tohoto dílu s výjimkou § 19 odst. 2, § 20 odst. 1 věta druhá (obecní policie neprovádí žádné doručování vlastních písemností majících charakter písemností podle nového správního řádu), § 22, § 25 a § 26 nového správního řádu.

Obecně k doručování je dále nutno uvést, že místní působnost obecní policie je dána hranicí území obce, která tento orgán obce zřídila (s výjimkou specifických veřejnoprávních smluv podle § 3a zákona o obecní policii) - k tomu viz komentář k § 11 nového správního řádu. Pokud by přesto strážník byl nucen se pohybovat mimo hranice území obce, která obecní policii zřídila nebo na území obce, která není účastníkem veřejnoprávní smlouvy podle zákona o obecní policii (t.j. doručoval by např. písemnosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností v jeho správním obvodu, který se nekryje s územím obce, ve které má tento orgán sídlo a kde je obecní policie zřízena), vystupoval by zde pouze jako doručovatel podle § 19 odst. 7 nového správního řádu, měl by tedy postavení úřední osoby ve smyslu tohoto zákona. V žádném případě by však neměl oprávnění strážníka podle zákona o obecní policii a musel by proto vystupovat bez stejnokroje, služební zbraně, bez motorového vozidla s instalovanými jednotnými prvky apod. To znamená, že by např.:

- a) nemohl vykonávat povinnosti a oprávnění strážníka daná mu zákonem a to ani v případě, kdyby se přímo setkal s případným protiprávním jednáním,
- b) nenesl odpovědnost za náhradu škody v případě vzniku škodní události [povinným subjektem by mohl být správní orgán, na jehož pokyn strážník koná, obec, která zřídila obecní policii nebo obec, na jejímž území ke škodní události došlo, případně další subjekty; aplikace § 24 zákona o obecní policii (Náhrada škody) by v tomto případě nebyla možná].

1.2. ČÁST DRUHÁ, HLAVA V, Díl 4 - Předvedení - § 60 odst. 2

Předvedení na požádání správního orgánu zajišťuje Policie České republiky nebo jiný ozbrojený sbor, o němž to stanoví zvláštní zákon. V řízení před orgány obcí zajišťuje předvedení též obecní policie.

Komentář:

Vzhledem k tomu, že podle zákona o obcích a zákona o obecní policii je místní působnost obecní policie vymezena hranicí území obce, která tento orgán obce zřídila (s výjimkou veřejnoprávní smlouvy uzavřené podle § 3a zákona o obecní policii), platí i pro tento případ, že při předvedení osoby z obce, která obecní policii nezřídila resp. není účastníkem veřejnoprávní smlouvy, strážník nemůže využívat oprávnění podle zákona o obecní policii - viz analogicky odůvodnění předchozího bodu 1.1..

1.3. ČÁST DRUHÁ, HLAVA V, Díl 4 - Vykázání z místa konání úkonu - § 63

*Toho, kdo nepřístojným chováním ruší pořádek při ústním jednání nebo ohledání na místě, popřípadě při jiném úkonu, může správní orgán po předchozím upozornění vykázat z místa, kde se úkon koná. Usnesení se vyhlašuje ústně. Správní orgán poučí vykazovanou osobu o následcích neuposlechnutí. **Vykázání vynucují tytéž orgány, které provádějí předvedení podle § 60.***

Komentář:

K tomu viz odůvodnění předchozích dvou bodů.

1.4. ČÁST DRUHÁ, HLAVA XI, Oddíl 3 - Předvedení - § 127

Při provádění exekuce předvedením se exekuční příkaz doručuje orgánům, které mají předvedení provést; § 60 odst. 1 věta poslední a odst. 2 se použije obdobně.

Komentář:

Při výkonu exekuce předvedením musí exekuční správní orgán respektovat zvláštní charakter obecní policie zejména z pohledu její místní působnosti. Při předvedení podle § 127 postupuje strážník obdobně. Jako v případě § 60 nového správního řádu. Platí tedy to, co již bylo uvedeno v bodě 1.2.

1.5. ČÁST TŘETÍ, HLAVA III - Vysvětlení - § 137

*K prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení. Správní orgán dále opatřuje vysvětlení potřebná k určení předpokládaného rozsahu podkladů pro rozhodnutí, stanoví-li tak zvláštní zákon. Vysvětlení může požadovat jen tehdy, nelze-li rozhodné skutečnosti zjistit jiným úředním postupem. Při opatřování vysvětlení se obdobně užívá ustanovení o předvolání (§ 59) a **předvedení (§ 60).***

O odepření vysvětlení obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování a zákaz výslechu.

Komentář:

Role obecní policie, resp. strážníka v tomto případě je dána pouze ve vztahu k § 60 nového správního řádu. Obecní policie tedy může být požádána o předvedení osoby k podání vysvětlení před orgán obce.

Toto ustanovení nemá žádný vztah k oprávnění strážníka předvést osobu k sepsání zápisu o podaném vysvětlení podle § 11 zákona o obecní policii.

Podle § 10 zákona o obecní policii, je strážník povinen oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt. Toto podezření, které je obsahem zmíněného oznámení se musí opírat o důvody nebo důkazy. Strážník za využití § 11 zákona o obecní policii důvody a důkazy, o něž se jeho podezření opírá pouze shromáždí, bez toho aniž by provedl jejich rozbor, hodnocení, posouzení nebo prověření. Tyto zapracuje do oznámení podle § 10 cit. zák. přímo nebo k tomuto oznámení přiloží zápis o podaném vysvětlení (§ 11 odst. 1 zákona o obecní policii). Samotné vyhodnocení obdržných důvodů a důkazů provede až příslušný správní orgán (k tomu viz základní zásady činnosti správních orgánů).

Při realizaci nových oprávnění obecní policie uvedených v bodech 1.1., 1.2., 1.3., 1.4. a 1.5., obsažených v novém správním řádu může strážník plnit své povinnosti a využívat svá oprávnění daná mu zákonem o obecní policii pouze na území obce, která obecní policii zřídila, nebo na území obce (obcí), které mají uzavřenu specifickou veřejnoprávní smlouvu podle § 3a zákona o obecní policii. Mimo území těchto obcí strážník nemůže využít povinnosti a oprávnění podle zákona o obecní policii (oprávnění nosit zbraň, stejnokroj, použít donucovací prostředky), může zde vystupovat pouze jako úřední osoba ve smyslu nového správního řádu.

2) Základní přehled právních předpisů, které se přímo nebo nepřímo dotýkají obecní policie, resp. strážníka

2.1. Přímě

1) Zákon o obecní policii (zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění zákona č. 67/1993 Sb., zákona č. 163/1993 Sb., zákona č. 82/1995 Sb., zákona č. 153/1995 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 311/2002 Sb. a zákona č. 320/2002 Sb.)

(§ 1 až § 29 - zřízení, zrušení obecní policie, úkoly, její řízení, speciální veřejnoprávní smlouvy v dané oblasti, podmínky pro výkon povolání strážníka, povinnosti strážníka, prokazování příslušnosti strážníka k obecní policii, oprávnění strážníka, donucovací prostředky a povinnosti související, náhrada škody, zpracovávání osobních údajů a pořizování zvukových, obrazových a dalších záznamů, školení a výcvik strážníka, povinnosti obce ve vztahu k Ministerstvu vnitra ČR, jednotné prvky stejnokroje strážníka a o značení motorového vozidla, vazba správního řádu na osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů),

2) Vyhláška Ministerstva vnitra ČR č. 88/1996 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii

(§ 1 až § 14 - odborné předpoklady strážníka, zkouška z odborné způsobilosti, vydávání osvědčení o splnění stanovených odborných předpokladů, podrobnosti o jednotných prvcích stejnokrojů a označení motorových vozidel obecní policie),

3) Nařízení vlády České republiky č. 397/1992 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vztahů Policie České republiky k orgánům obcí a obecní policii

(§ 1 až § 8 - vymezení subjektů vzájemné spolupráce, oprávnění a povinnosti útvarů Policie ČR, orgánů obcí včetně obecní policie, pravidla a podmínky společného postupu Policie ČR, orgánů obcí včetně obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku),

4) Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů - (dále jen „zákon o obcích“)

(§ 10 až § 12 - ukládání povinností v samostatné působnosti vyhláškou a vydávání nařízení obce v přenesené působnosti, § 13 - vzájemné poskytování informací mezi státními orgány, orgány kraje a obcemi, § 35 - vymezení samostatné působnosti obce, § 35a a § 84 - oprávnění obce resp., zastupitelstva obce zřizovat a zrušovat obecní policii, § 66c - Společná ustanovení k veřejnoprávním smlouvám),

5) Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze, ve znění pozdějších předpisů

(§ 16 - samostatná působnost hl. m. Prahy, § 44 - obecně závazné vyhlášky hl. m. Prahy, § 59 - oprávnění Zastupitelstva hlavního města Prahy zřizovat a zrušovat Městskou policii hl. m. Prahy,

6) Zákon o přestupcích

(§ 1 až § 13 - pojem přestupku, zavinění, věk a nepříčetnost, porušení povinnosti uložené právnické osobě, věcná, časová a místní působnost zákona, odpovědnost za přestupek, sankce, § 19 - zvláštní ustanovení o mladistvých, § 20 - zánik odpovědnosti za přestupek, § 21 až § 50 - zvláštní část, § 53 - příslušnost obce k projednání přestupků, § 55 odst. 1 - místní příslušnost správního orgánu k projednání přestupku, § 67 a § 68 - zahájení řízení, § 72 a § 73 - účastníci řízení a obvinění z přestupku, § 84 až § 86 - blokové řízení),

7) Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (do 30. 6. 2006)

(§ 45 - oprávnění strážníka rozhodnout o odstranění vozidla, které tvoří překážku provozu na pozemních komunikacích, § 67 - oprávnění strážníka rozhodnout o odstranění vozidla stojícího neoprávněně na vyhrazeném parkovišti určeném pro vozidlo označené znakem O 1, § 75 - oprávnění strážníka pokyny usměrňovat provoz na pozemních komunikacích v případě, že je to nezbytné pro obnovení bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, a není-li řízení provozu zajištěno policií nebo v součinnosti s policií, § 79 - oprávnění strážníka zastavovat vozidla před přechodem pro chodce k zajištění bezpečného přechodu osob, jestliže to situace na přechodu či stav přecházejících osob vyžaduje, jestliže jejich řidič je podezřelý ze spáchání přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, k jehož projednání v blokovém řízení je obecní policie oprávněna podle zvláštního zákona),

8) Zákon č. 449/2001Sb., o myslivosti, ve znění pozdějších předpisů

(§ 14 - oprávnění myslivecké stráže požadovat pomoc nebo součinnost orgánů policie, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky),

9) Zákon č. 99/2004, o rybníkářství, výkonu rybářského práva, rybářské stráž, ochraně mořských rybolovných zdrojů a o změně některých zákonů (zákon o rybářství)

(§ 16 - oprávnění rybářské stráže m.j. požadovat součinnost, popřípadě pomoc orgánů Policie České republiky, popřípadě obecní policie, nemůže-li zajistit vlastními silami a prostředky výkon funkce rybářské stráže),

10) Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů

(§ 81 - oprávnění strážce ochrany přírody - strážců požadovat pomoc nebo součinnost orgánů Policie České republiky, popřípadě obecní policie, pokud nemohou splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky),

11) Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (lesní zákon), ve znění pozdějších předpisů

(§ 39 - oprávnění lesní strážce požadovat pomoc nebo součinnost orgánů Policie České republiky, popřípadě obecní policie, pokud nemůže splnění svých povinností zajistit vlastními silami a prostředky),

12) Zákon č. .../2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících předpisů

(§ 9 odst. 2 - oprávnění obecní policie provést na žádost provozovatele zákrok, pokud osoba nedodrží zákaz kouření v místech zákonem vyjmenovaných, § 16 odst. 3 a 4 - oprávnění obecní policie vyšetřit zákonem stanovené kategorie osob, zda nejsou ovlivněny alkoholem nebo jinou návykovou látkou, § 17 odst. 3 - oprávnění obecní policie zabezpečit dopravu osob ovlivněných alkoholem nebo jinou návykovou látkou do záchytné stanice),

13) Nový správní řád.

Při činnostech spadajících pod body 6 až 12 obecní policie, resp. strážníci využívají své povinnosti a oprávnění podle § 10 až § 23, § 24a a 24b a § 26 zákona o obecní policii a § 84 až § 86 zákona o přestupcích.

2.2. Nepřímo

1) Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky, ve znění pozdějších ústavních zákonů,

2) Zákon č. 65/1965 Sb., Zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákoník práce“) a předpisy související,

3) Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů,

4) Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů,

5) Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých předpisů, ve znění pozdějších předpisů,

6) Zákon č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád).

3) Vztah nového správního řádu k činnosti obecní policie, resp. strážníka

ČÁST PRVNÍ, HLAVA I - PŘEDMĚT ÚPRAVY

§ 1

§ 1

- (1) Tento zákon upravuje postup orgánů moci výkonné, orgánů územních samosprávných celků a jiných orgánů, právnických a fyzických osob, pokud vykonávají působnost v oblasti veřejné správy (dále jen "správní orgán").*
- (2) Tento zákon nebo jeho jednotlivá ustanovení se použijí, nestanoví-li zvláštní zákon jiný postup.*
- (3) Tento zákon se nepoužije pro občanskoprávní, obchodněprávní a pracovněprávní úkony prováděné správními orgány a na vztahy mezi orgány téhož územního samosprávného celku při výkonu samostatné působnosti.*

Komentář:

Z ustanovení zákona o obecní policii, který při aplikaci práva má z hlediska teorie práva přednost před právními normami obecnými, vyplývá, že realizace hlavního úkolu obecní policie (zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce) je delegována na zaměstnance obce zařazené do obecní policie, tj. na strážníky.

Obecní policie je orgánem obce zřizovaným zastupitelstvem obce v samostatné působnosti formou obecně závazné vyhlášky, přičemž strážníci m.j. odhalují přestupky a jiné správní delikty a ukládají a vybírají pokuty ve zkráceném správním řízení (blokové řízení).

Protože strážník provádí pouze zkrácené správní řízení - ukládá v zákonem o přestupcích stanovených případech (§ 84 až § 86) blokové pokuty - je nutno na tuto jeho činnost, alespoň z části, aplikovat některá ustanovení nového správního řádu. Tato skutečnost vyplývá z dikce § 1 odst. 1 nového správního řádu s přihlédnutím k odst. 2, přestože většina hmotně i procesně právních institutů správního řízení obecní policie resp. strážníka je upravena zvláštními právními předpisy (zejména zákonem o obecní policii a zákonem o přestupcích).

ČÁST PRVNÍ, HLAVA II - ZÁKLADNÍ ZÁSADY ČINNOSTI SPRÁVNÍCH ORGÁNŮ

§ 2 až § 8

§ 2

- (1) *Správní orgán postupuje v souladu se zákony a ostatními právními předpisy, jakož i mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen "právní předpisy"). Kde se v tomto zákoně mluví o zákoně, rozumí se tím též mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.*
- (2) *Správní orgán uplatňuje svou pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, a v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.*
- (3) *Správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká (dále jen "dotčené osoby"), a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.*
- (4) *Správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.*

§ 3

Nevyplyvá-li ze zákona něco jiného, postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2.

§ 4

- (1) *Veřejná správa je službou veřejnosti. Každý, kdo plní úkoly vyplývající z působnosti správního orgánu, má povinnost se k dotčeným osobám chovat zdvořile a podle možností jim vycházet vstřícně.*
- (2) *Správní orgán v souvislosti se svým úkonem poskytne dotčené osobě přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu a osobním poměrům dotčené osoby potřebné.*
- (3) *Správní orgán s dostatečným předstihem uvědomí dotčené osoby o úkonu, který učiní, je-li to potřebné k hájení jejich práv a neohrozí-li to účel úkonu.*
- (4) *Správní orgán umožní dotčeným osobám uplatňovat jejich práva a oprávněné zájmy.*

§ 5

Pokud to povaha projednávané věci umožňuje, pokusí se správní orgán o smírné odstranění rozporů, které brání řádnému projednání a rozhodnutí dané věci.

§ 6

- (1) *Správní orgán vyřizuje věci bez zbytečných průtahů. Nečiní-li správní orgán úkony v zákonem stanovené lhůtě nebo ve lhůtě přiměřené, není-li zákonná lhůta stanovena, použije se ke zjednáání nápravy ustanovení o ochraně před nečinností (§ 80).*
- (2) *Správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje. Podklady od dotčené osoby vyžaduje jen tehdy, stanoví-li tak právní předpis. Lze-li však potřebné údaje získat z úřední evidence, kterou správní orgán sám vede, a pokud o to dotčená osoba požádá, je povinen jejich obstarání zajistit. Při opatřování údajů podle tohoto ustanovení má správní orgán vůči třetím osobám, jichž se tyto údaje mohou týkat, stejné postavení jako dotčená osoba, na jejíž požádání údaje opatřuje.*

§ 7

- (1) *Dotčené osoby mají při uplatňování svých procesních práv rovné postavení. Správní orgán postupuje vůči dotčeným osobám nestranně a vyžaduje od všech dotčených osob plnění jejich procesních povinností rovnou měrou.*
- (2) *Tam, kde by rovnost dotčených osob mohla být ohrožena, správní orgán učiní opatření potřebná k jejímu zajištění.*

§ 8

- (1) *Správní orgány dbají vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s týmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby. Na to, že současně probíhá více takových postupů u různých správních orgánů nebo u jiných orgánů veřejné moci, je dotčená osoba povinna správní orgány bezodkladně upozornit.*
- (2) *Správní orgány vzájemně spolupracují v zájmu dobré správy.*

Komentář:

Na činnost obecní policie, resp. strážníka v oblasti správního řízení, t.j. ukládání a vybírání blokových pokut, se nepochybně budou vztahovat základní zásady činnosti správních orgánů obsažené v ustanoveních ČÁSTI PRVNÍ, Hlavy II nového správního řádu (§ 2 až § 8). Jedná se především o zásady zákonnosti, zákazu zneužití správní úvahy, ochrany práv nabytých v dobré víře, subsidiarity, nestrannosti postupu správního orgánu, rovnosti, materiální pravdy, součinnosti s účastníky řízení, preferování smírného řešení, rychlosti řízení a procesní ekonomie, dobré správy, neveřejnosti apod.

Pokud zvláštní zákon (zákon o obecní policii) stanoví při výkonu povinností a oprávnění strážníka (§ 6 až § 23, § 24a, § 24b) specifický postup, potom se výše zmíněná ustanovení správního řádu použijí pouze subsidiárně.

ČÁST DRUHÁ

HLAVA I - SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ

§ 9

Z definice správního řízení vyplývá, že se jedná o takový postup správního orgánu, jehož účelem je vydání konstitutivního nebo deklaratorního rozhodnutí. Vzhledem k tomu, že strážník pouze ukládá a vybírá pokuty v blokovém řízení, což je komplexně upraveno v § 84 až § 86 zákona o přestupcích, aplikace § 180 nového správního řádu na tuto zkrácenou formu správního řízení nepřipadá v úvahu. V případě ostatních protiprávních jednání, včetně jiných správních deliktů, je celý postup strážníka upraven speciálním právním předpisem - viz § 10 a § 11 zákona o obecní policii.

HLAVA II - SPRÁVNÍ ORGÁNY

§ 10 - Věcná příslušnost

Komentář:

Věcnou příslušnost obecní policie v blokovém řízení upravuje § 86 písm. d) zákona o přestupcích.

§ 11 - Místní příslušnost

Komentář:

Místní příslušnost obecní policie v blokovém řízení je upravena § 1 odst. 1 zákona o obcích, § 1 odst. 2 zákona o obecní policii a především § 55 odst. 1 zákona o přestupcích. Místní příslušnost obecní policie je tedy vymezena územím obce, která ji zřídila, pokud není uzavřena veřejnoprávní smlouva podle § 3a zákona o obecní policii. Jedna obec může zřídit pouze jednu obecní policii.

§ 12 - Postoupení pro nepřislušnost

Komentář:

Obecní policie není správním orgánem v plném slova smyslu podle nového správního řádu. S výjimkou blokového řízení u vybraných skutkových podstat přestupků obecní policie resp. strážník nerozhodují o tom, zda osoby mají či nemají práva a povinnosti, ani práva a povinnosti těmto subjektům nezakládají. Podle § 1 odst. 3 zákona o obecní policii se každý může obracet na strážníka se žádostí o pomoc, kterou mu tento zaměstnanec obce je povinen v zákonném rámci poskytnout. V praxi mohou v oblasti agendy přestupků a jiných správních deliktů nastat tyto případy:

- a) Strážník, který při výkonu svých povinností a oprávnění získá důvodné podezření, že byl spáchán přestupek (odhalí přestupek), a to jak na základě oznámení kohokoliv nebo vlastní činností, projednání přestupku v blokovém řízení nespadá do jeho kompetence a chytí pachatele přestupku přímo při činu, oznámí podezření ze spáchání přestupku podle § 10 zákona o obecní policii příslušnému správnímu

orgánu. Oznámení doloží důvody a důkazy (např. identifikační údaje osoby podezřelé ze spáchání přestupku), o které se podezření opírá.

- b) Pokud došlo ke spáchání přestupku, který je nebo není strážník oprávněn projednat v blokovém řízení, avšak pachatel se na místě nezdržuje, jeho totožnost nelze zjistit např. formou požádání o podání vysvětlení svědků protiprávního jednání, strážník oznámí podezření ze spáchání přestupku podle § 10 zákona o obecní policii s uvedením skutečností dokládajících, že přestupek byl spáchán, příslušnému správnímu orgánu, ovšem bez uvedení identifikačních údajů pachatele.
- c) U přestupků, které je strážník oprávněn projednat ve smyslu zákona o přestupcích v blokovém řízení, postupuje takto:
- za splnění všech podmínek uvedených v ustanovení § 84 zákona o přestupcích uloží blokovou pokutu,
  - pokud pachatel přestupku není ochoten zaplatit blokovou pokutu na místě, oznámí podezření ze spáchání přestupku příslušnému správnímu orgánu a oznámení doloží důvody a důkazy, o něž se podezření opírá, včetně identifikačních údajů (totožnost) pachatele přestupku,
  - na Policii ČR předvede pachatele přestupku, který není schopen hodnověrně prokázat svoji totožnost za účelem jejího zjištění; po event. zjištění totožnosti uloží blokovou pokutu nebo postupuje způsobem uvedeným v předchozím bodě,
  - v případě, že se pachatel přestupku na místě nezdržuje a jeho totožnost nelze zjistit, oznámí podezření ze spáchání přestupku příslušnému orgánu; oznámení doloží dostupnými důvody a důkazy, o něž se opírá.
- d) V případě správního deliktu postupuje strážník obdobně jako v případě bodu a) nebo b).
- e) Ve všech výše uvedených případech může využít i další oprávnění a povinnosti podle § 11 až § 23, § 24a a 24b a § 26 zákona o obecní policii.

§ 13 - Dožádání

Komentář:

Mezi úkoly obecní policie, resp. strážníka spadá pouze odhalování přestupků a jiných správních deliktů, nikoliv samotné provádění správního řízení včetně dokazování a provádění úkonů pro potřebu nadřízeného správního orgánu v dané oblasti. K tomu ještě komentář k § 9.

§ 14

Komentář:

Strážník je zaměstnancem obce. Jeho pracovněprávní vztah se řídí Zákoníkem práce a předpisy souvisejícími. Vzhledem k tomu, že je zaměstnancem územního samosprávného celku, vztahují se na něj při provádění blokového řízení jednak povinnosti upravené v § 73 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) a d) Zákoníku práce a v navazujících interních aktech řízení vydaných zaměstnavatelem, jednak v § 6, § 7, § 26 a § 27 odst. 2 zákona o obecní policii.

§ 15 - Vedení řízení

Komentář:

Pro potřebu obecní policie, resp. strážníka podrobnosti pravidel vedení přestupkového řízení včetně blokového řízení upravuje ČÁST TŘETÍ zákona o přestupcích. K tomu dále i komentář k § 14 nového správního řádu.

§ 16 - Jednací jazyk
----

§ 16

- (1) *V řízení se jedná a písemnosti se vyhotovují v českém jazyce. Účastníci řízení mohou jednat a písemnosti mohou být předkládány i v jazyce slovenském.*
- (2) *Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce musí účastník řízení předložit v originálním znění a současně v úředně ověřeném překladu do jazyka českého, pokud správní orgán nesdělí účastníkovi řízení, že takový překlad nevyžaduje. Takové prohlášení může správní orgán učinit na své úřední desce i pro neurčitý počet řízení v budoucnu.*
- (3) *Každý, kdo prohlásí, že neovládá jazyk, jímž se vede jednání, má právo na tlumočníka 10) zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. V řízení o žádosti si žadatel, který není občanem České republiky, obstará tlumočníka na své náklady sám, nestanoví-li zákon jinak.*
- (4) *Občan České republiky příslušející k národnostní menšině, která tradičně a dlouhodobě žije na území České republiky, má před správním orgánem právo činit podání a jednat v jazyce své národnostní menšiny. Nemá-li správní orgán úřední osobu znalou jazyka národnostní menšiny, obstará si tento občan tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků. Náklady tlumočení a náklady na pořízení překladu v tomto případě nese správní orgán.*
- (5) *Osobám neslyšícím správní orgán ustanoví tlumočníka znakové řeči podle zvláštního zákona. Neslyšící osobě, která neovládá znakovou řeč, ustanoví prostředníka, který je schopen se s ní dorozumět pomocí metody zřetelné artikulace. Osobě hluchoslepé bude ustanoven prostředník, který je schopen se s ní dorozumět pomocí řeči pro hluchoslepé. Prostředník je ustanovován za stejných podmínek, za jakých je ustanovován tlumočník znakové řeči. O ustanovení tlumočníka nebo*

prostředníka vydává správní orgán usnesení, které se oznamuje pouze osobám, jichž se dotýká.

Komentář:

Problematiku jednacího jazyka zákon o přestupcích výslovně neupravuje. Proto v případě obecní policie, resp. strážníka se toto ustanovení použije.

§ 17 - Spis

Komentář:

V blokovém řízení obecní policie, resp. strážník spis ve smyslu tohoto ustanovení nevede. Zaměstnavatel (obec) pouze eviduje příslušnou část bloku pokuty na místě zaplacené resp. příslušnou část bloku pokuty na místě nezaplacené. Ve druhém případě slouží tento útržek pro případné vymáhání pokuty nezaplacené ve stanovené lhůtě. V obou případech bloky obsahují zákonem požadované poučení pro účastníka řízení.

§ 18 - Protokol

Komentář:

Komplexní úpravu náležitostí písemných výstupů strážníka pro účely event. přestupkového řízení obsahuje § 10, § 11 a případně další ustanovení zákona o obecní policii.

§ 19 až § 26 - Doručování - viz bod 1 část 1.1. této pomůcky

HLAVA III - ÚČASTNÍCI ŘÍZENÍ A ZASTOUPENÍ

§ 27 až § 36

Komentář:

Pro potřebu obecní policie, resp. strážníka při provádění blokového řízení je účastník řízení definován v § 72 zákona o přestupcích. Jde pouze o obviněného (§ 73 cit. zákona), jak vyplývá z § 84 odst. 1 zákona o přestupcích.

§ 37 - Podání

Komentář:

Z celé škály možných podání se na obecní policii, resp. strážníka (s přihlédnutím k odstavci 6) vztahují pouze oznámení podle § 67 odst. 2 zákona o přestupcích. Pokud na základě takového oznámení nemůže strážník věc vyřešit na místě v blokovém řízení postupuje vždy podle § 10 a násl. zákona o obecní policii. To platí i v případě, kdy se kdokoliv obrátí na strážníka se žádostí o pomoc podle § 1 odst. 3

zákona o obecní policii, t.j. např. chce učinit podání u obecní policie, resp. strážníka, kteří nejsou věcně ani místně příslušní k projednání věci. I v tomto případě postupuje strážník podle § 10 a násl. zákona o obecní policii, případně osoby poučí o tom jak ve věci postupovat.

§ 38 - Nahlížení do spisu

K tomu viz. komentář k § 17 tohoto stanoviska.

HLAVA IV - LHŮTY A POČÍTÁNÍ ČASU

§ 39 až § 41

Komentář:

Strážník při rozhodování v blokovém řízení se řídí, vedle obecných zásad správního řízení, podmínkami danými v § 84 až § 86 zákona o přestupcích, tj. na místě spáchání spolehlivě zjištěného přestupku ukládá a případně i vybírá uloženou pokutu. Tato ustanovení nového správního řádu při své činnosti nepoužije.

HLAVA V - POSTUP PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ

§ 42 - Přijímání podnětů k zahájení řízení

Komentář:

Komplexní úpravu postupu strážníka při vzniku podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu a jeho oznámení příslušnému správnímu orgánu za účelem zahájení správního řízení z moci úřední obsahují § 10 a § 11 zákona o obecní policii. K tomu dále viz komentář podle části 4, bodu 2 této pomůcky.

§ 43 - Odložení věci

Komentář:

Obecní policie ani strážník neprovádějí žádná řízení o žádostech ve smyslu nového správního řádu, proto toto ustanovení ve své činnosti nevyužijí.

HLAVA VI - PRŮBĚH ŘÍZENÍ V PRVNÍM STUPNI HLAVA VII - OCHRANA PŘED NEČINNOSTÍ

§ 44 až § 66 - Zahájení řízení

Komentář:

Pro potřeby obecní policie, resp. strážníka v případě blokového řízení je tato oblast upravena v ČÁSTI TŘETÍ zákona o přestupcích.

§ 67 až 78 - Rozhodnutí

Komentář:

Obsah a forma rozhodnutí, jeho náležitosti, lhůty pro vydání rozhodnutí, jeho oznámení je upravena v ČÁSTI TŘETÍ zákona o přestupcích.

§ 79 - Náklady řízení

Komentář:

Pro blokové řízení jako jediné správní řízení, které strážník provádí, je povinnost náhrady nákladů řízení účastníkem řízení vyloučena § 79 zákona o přestupcích.

§ 80 - Ochrana před nečinností

Komentář:

S ohledem na charakter blokového řízení nelze u tohoto zkráceného správního řízení o nečinnosti hovořit.

HLAVA VIII - ODVOLACÍ ŘÍZENÍ HLAVA IX - PŘEZKUMNÉ ŘÍZENÍ HLAVA X - OBNOVA ŘÍZENÍ A NOVÉ ROZHODNUTÍ

§ 81 až § 102

Komentář:

Správním orgánem prvního stupně je v zákonem stanovených případech v řízeních o přestupku obec. V blokovém řízení projednává přestupky, které jsou v působnosti obce, a dále taxativně stanovené přestupky proti pořádku ve státní správě obecní policie, která je orgánem obce. Přezkumné řízení v rámci tzv. autoremedury podle § 95 odst. 2 nového správního řádu je oprávněna provádět obec. Tato řízení obecní policie jako orgán obce, resp. strážník neprovádí a tudíž se tato ustanovení na jejich činnost nevztahují.

HLAVA XI - EXEKUCE

§ 103 až § 129

Komentář:

Obecní policie ani strážník tuto činnost neprovádí, proto se tato ustanovení nového správního řádu při jejich práci, s výjimkou § 127 (viz bod 1 tohoto stanoviska) nepoužijí.

ČÁST TŘETÍ

HLAVA I - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O SPRÁVNÍCH ORGÁNECH

§ 130 - Příslušnost orgánu veřejnoprávní korporace nebo jiné právnické osoby

Komentář:

Blokové řízení provádí pouze strážník.

§ 131 až § 134 - Změny příslušnosti, Spory o věcnou příslušnost, Řízení před kolegiálním orgánem

Komentář:

V blokovém řízení aplikace těchto ustanovení nepřípadá v úvahu.

§ 135 - Součinnost Policie ČR při provádění úkonů správního orgánu

Komentář:

Aniž by nový správní řád tuto skutečnost zmiňoval, i obecní policie v rámci plnění svých úkolů - § 2 písm. a) zákona o obecní policii - může již dnes pomoci správnímu orgánu (jakož i všem ostatním osobám) tím, že přispívá k ochraně bezpečnosti jeho zaměstnanců, případně majetku obce.

HLAVA II - DOTČENÉ ORGÁNY

§ 136

Komentář:

Jediným správním orgánem v oblasti blokového řízení podle § 86 písm. d) zákona o přestupcích je obecní policie, resp. strážník. Strážník je při ukládání a vybírání blokových pokut vázán zákonem o přestupcích a je povinen dodržovat zásady správního řízení obsažené m.j. v § 2 až § 8 nového správního řádu, pokud jiný právní předpis nestanoví jinak.

HLAVA III - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O POSTUPU PŘED ZAHÁJENÍM ŘÍZENÍ

§ 138, § 139 - Zajištění důkazu, Předběžná informace

Komentář:

Zde popsané činnosti správního orgánu obecní policie, resp. strážník v blokovém řízení neprovádí. V případě jiných správních deliktů je jeho postup dán § 10 a násl. zákona o obecní policii.

HLAVA IV - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH ŘÍZENÍCH
HLAVA V - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚHU A ÚČELU ŘÍZENÍ
HLAVA VI - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O NĚKTERÝCH ROZHODNUTÍCH
HLAVA VII - ZVLÁŠTNÍ USTANOVENÍ O PŘEZKOUMÁVÁNÍ ROZHODNUTÍ

§ 140 až § 153

Komentář:

Tato ustanovení se činnosti obecní policie, resp. strážníka netýkají.

ČÁST ČTVRTÁ - VYJÁDŘENÍ, OSVĚDČENÍ, SDĚLENÍ

§ 154 až § 158

Komentář:

Obecní policie, resp. strážník žádná vyjádření, osvědčení nebo sdělení ve smyslu nového správního řádu nevydávají.

Podle § 10 zákona o obecní policii je strážník m.j. povinen oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt, jehož projednání patří do působnosti tohoto orgánu. Oznámení musí být doloženo důvody nebo důkazy, o něž se podezření opírá.

Podle § 11 zákona o obecní policii je strážník oprávněn požadovat potřebná vysvětlení od osoby, která může přispět k objasnění skutečností důležitých pro odhalení přestupku a jeho pachatele nebo jiného správního deliktu, jakož i ke zjištění skutečného stavu věci, a v případě potřeby ji vyzvat, aby se ve stanovenou dobu dostavila na určené místo k sepsání zápisu o podaném vysvětlení nebo předložila potřebné doklady. Nevyhoví-li osoba bez dostatečné omluvy nebo bez závažných důvodů výzvě, může být k sepsání zápisu o podaném vysvětlení předvedena. Zápis o podaném vysvětlení musí být s osobou sepsán bez zbytečného odkladu po jejím předvedení; po jeho sepsání strážník osobu propustí. O předvedení sepíše strážník úřední záznam.

Podle § 13 zákona o obecní policii je strážník oprávněn, v zákonem stanovených případech předvést osobu na Policii ČR. O předvedení sepíše krátký záznam.

Podle § 14 zákona o obecní policii je strážník oprávněn odebrat zbraň. O odebrání zbraně sepíše strážník úřední záznam a osobě, které byla zbraň odebrána vystaví potvrzení.

Podle § 16 zákona o obecní policii je strážník oprávněn otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor. O otevření bytu a o provedených opatřeních strážník sepíše úřední záznam.

Podle § 17 zákona o obecní policii je strážník oprávněn odejmout věc. O odnětí věci sepíše strážník úřední záznam a osobě, které byla věc odňata vystaví potvrzení o odnětí věci.

Podle § 21 zákona o obecní policii je strážník povinen po použití donucovacích prostředků sepsat úřední záznam.

Všechny výše uvedené písemnosti, které strážník zpracovává mají charakter formálně technický, slouží pouze pro potřebu obecní policie. Strážník touto formou zaměstnavateli dokládá oprávněnost svého postupu. Zaměstnavatel má rovněž přehled o úkonech učiněných konkrétním strážníkem a může i zpětně posoudit jeho činnost.

V případě § 11 zákona o obecní policii zápis o podaném vysvětlení může být použit jako důvod nebo důkaz, o které se podezření strážníka o tom, že byl spáchán přestupek nebo správní delikt, opírají. Oznámení takového podezření upravuje § 10 zákona o obecní policii.

Potvrzení podle § 14 a § 17 zákona o obecní policii nezakládá z hmotněprávního hlediska žádné právní vztahy vůči dotčené osobě, pouze uvádí laický popis věci, případně místo jejího uložení.

ČÁST PÁTÁ - VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY

§ 159, § 160 odst. 6, § 163 až § 167, § 169

§ 159

- (1) *Veřejnoprávní smlouva je dvoustranný nebo vícestranný právní úkon, který zakládá, mění nebo ruší práva a povinnosti v oblasti veřejného práva.*
- (2) *Veřejnoprávní smlouva nesmí být v rozporu s právními předpisy, nesmí je obcházet a musí být v souladu s veřejným zájmem.*
- (3) *Uzavření veřejnoprávní smlouvy, jejíž stranou je správní orgán, nesmí snižovat důvěryhodnost veřejné správy, musí být účelné a správní orgán musí mít při jejím uzavírání za cíl plnění úkolů veřejné správy.*
- (4) *Veřejnoprávní smlouva se vždy posuzuje podle svého skutečného obsahu.*

Druhy veřejnoprávních smluv

§ 160

- (6) *Územní samosprávné celky mohou vzájemně uzavírat veřejnoprávní smlouvy týkající se plnění úkolů vyplývajících z jejich samostatné působnosti při výkonu veřejné moci, jen stanoví-li tak zvláštní zákon.*

Uzavírání veřejnoprávní smlouvy

§ 163

- (1) *Projev vůle učiněný v písemné formě, směřující k uzavření veřejnoprávní smlouvy, který je určen jedné nebo více určitým osobám, je návrhem na uzavření veřejnoprávní smlouvy (dále jen "návrh smlouvy"), jestliže je dostatečně určitý a vyplývá z něj vůle toho, kdo návrh činí (dále jen "navrhovatel smlouvy"), být jím v případě jeho přijetí vázán.*
- (2) *Návrh smlouvy působí od doby, kdy dojde osobě, které je určen. Návrh smlouvy může navrhovatel smlouvy zrušit, dojde-li projev o zrušení osobě, které je určen, dříve nebo alespoň současně s návrhem smlouvy; to platí, i když je návrh smlouvy neodvolatelný.*
- (3) *Návrh smlouvy zaniká*
  - a) *uplynutím lhůty, která v něm byla pro přijetí určena, pokud v ní návrh smlouvy nebyl přijat,*
  - b) *pokud nebyla určena lhůta pro přijetí, uplynutím přiměřené doby s přihlédnutím k povaze navrhované veřejnoprávní smlouvy a k rychlosti prostředků, které navrhovatel smlouvy použil pro zaslání návrhu smlouvy, nebo*
  - c) *okamžikem, kdy projev o odmítnutí návrhu smlouvy dojde navrhovateli smlouvy.*
- (4) *Zájemci mohou být k předložení návrhu smlouvy nebo k přijetí návrhu smlouvy vyzváni způsobem uvedeným v § 146 odst. 2. Ustanovení části třetí o řízení formou výběru platí obdobně.*

§ 164

- (1) *Veřejnoprávní smlouva musí být uzavřena písemně a projevy vůle všech smluvních stran musí být na téže listině.*
- (2) *Jsou-li smluvní strany přítomny současně, je veřejnoprávní smlouva uzavřena okamžikem připojení podpisu poslední smluvní strany. Nejsou-li smluvní strany přítomny současně, je veřejnoprávní smlouva uzavřena okamžikem, kdy návrh veřejnoprávní smlouvy opatřený podpisy ostatních osob, jimž byl určen, dojde navrhovateli smlouvy.*
- (3) *Jestliže zákon stanoví, že k uzavření veřejnoprávní smlouvy je třeba souhlasu správního orgánu, je veřejnoprávní smlouva uzavřena dnem, kdy tento souhlas nabude právní moci. Správní orgán, který dal souhlas k uzavření veřejnoprávní smlouvy, zveřejní veřejnoprávní smlouvu na své úřední desce.*
- (4) *Vyžaduje-li správní orgán překlad veřejnoprávní smlouvy týkající se záležitosti národnostních menšin a vyhotovené v jazyce příslušníků národnostní menšiny, náklady na překlad uhradí při splnění podmínek § 16 odst. 4 správní orgán.*

Přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy

§ 165

- (1) *Soulad veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy lze přezkoumat z moci úřední. Strana veřejnoprávní smlouvy, která není správním orgánem, může dát podnět k provedení přezkumného řízení do 30 dnů ode dne, kdy se o důvodu zahájení přezkumného řízení dozvěděla.*
- (2) *Veřejnoprávní smlouvu, která byla uzavřena v rozporu s právními předpisy, správní orgán zruší.*
- (3) *Jestliže jsou v rozporu s právními předpisy jen některá ustanovení veřejnoprávní smlouvy, zruší se jen tato ustanovení, pokud z povahy veřejnoprávní smlouvy nebo z jejího obsahu anebo z okolností, za nichž byla uzavřena, nevyplývá, že je nelze oddělit od ostatních.*
- (4) *Zrušení veřejnoprávních smluv uzavřených podle § 160 nebo § 161 anebo zrušení jejich ustanovení se nedotýká úkonů učiněných vůči třetím osobám smluvní stranou při výkonu působnosti převzaté od jiné smluvní strany na základě této veřejnoprávní smlouvy. Po právní moci nebo předběžné vykonatelnosti rozhodnutí vydaného podle odstavce 2 nebo 3 přechází působnost v těchto věcech na správní orgány, které byly příslušné tyto úkony činit před uzavřením zrušené veřejnoprávní smlouvy, popřípadě na správní orgány, na něž příslušnost mezitím přešla v důsledku změny okolností rozhodných pro její určení. To platí obdobně i v případě zrušení souhlasu k uzavření veřejnoprávní smlouvy podle § 160.*
- (5) *U veřejnoprávních smluv uzavřených podle § 160 nebo § 161 je k přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy příslušný správní orgán oprávněný řešit spor z veřejnoprávní smlouvy (§ 169 odst. 1) a u veřejnoprávních smluv podle § 162 správní orgán nadřízený správnímu orgánu, jehož souhlasu je třeba k uzavření veřejnoprávní smlouvy.*
- (6) *Účastníky řízení podle odstavců 1 až 5 jsou smluvní strany a u veřejnoprávních smluv podle § 162 též správní orgán, jehož souhlasu je třeba k uzavření veřejnoprávní smlouvy.*
- (7) *Není-li v odstavcích 1 až 6 stanoveno jinak, platí pro přezkoumání souladu veřejnoprávní smlouvy s právními předpisy obdobně ustanovení o přezkumném řízení s tím, že správní orgán není vázán lhůtami uvedenými v § 96 odst. 1 a § 97 odst. 2; při určení účinků rozhodnutí se přiměřeně použije ustanovení § 99.*

Změna obsahu veřejnoprávní smlouvy, výpověď a zrušení veřejnoprávní smlouvy

§ 166

- (1) *Změnit obsah veřejnoprávní smlouvy lze jen písemnou dohodou smluvních stran; bylo-li k uzavření smlouvy třeba souhlasu správního orgánu nebo třetí osoby, je tohoto souhlasu třeba i k uzavření této dohody; ustanovení § 164 odst. 3 platí obdobně.*
- (2) *Veřejnoprávní smlouvu lze vypovědět jen písemnou formou a jen tehdy, jestliže to bylo ve veřejnoprávní smlouvě smluvními stranami dohodnuto a jestliže byla dohodnuta výpovědní lhůta.*

§ 167

(1) Smluvní strana může podat písemný návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy

- a) bylo-li to ve veřejnoprávní smlouvě dohodnuto,*
  - b) změní-li se podstatně poměry, které byly rozhodující pro stanovení obsahu veřejnoprávní smlouvy, a plnění této smlouvy nelze na smluvní straně z tohoto důvodu spravedlivě požadovat,*
  - c) jestliže se veřejnoprávní smlouva dostala do rozporu s právními předpisy,*
  - d) z důvodu ochrany veřejného zájmu, nebo*
  - e) jestliže vyšly najevo skutečnosti, které existovaly v době uzavírání veřejnoprávní smlouvy a nebyly smluvní straně bez jejího zavinění známy, pokud tato strana prokáže, že by s jejich znalostí veřejnoprávní smlouvu neuzavřela.*
- (2) Podá-li smluvní strana ze zákonem stanovených důvodů návrh na zrušení veřejnoprávní smlouvy a ostatní strany s ním vysloví souhlas, veřejnoprávní smlouva zaniká dnem, kdy písemný souhlas poslední ze smluvních stran došel smluvní straně, která návrh podala. Pokud bylo k uzavření veřejnoprávní smlouvy třeba souhlasu správního orgánu, vyžaduje se jeho souhlas i ke zrušení veřejnoprávní smlouvy.*
- (3) Pokud některá ze stran se zrušením veřejnoprávní smlouvy nesouhlasí, může o zrušení veřejnoprávní smlouvy na žádost smluvní strany, která podala návrh podle odstavce 1, rozhodnout správní orgán příslušný podle § 169 odst. 1.*

Závazky z veřejnoprávních smluv

§ 169

(1) Spory z veřejnoprávní smlouvy rozhoduje

- a) Ministerstvo vnitra, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 a je-li alespoň jednou ze smluvních stran kraj nebo jsou smluvními stranami obce s rozšířenou působností; Ministerstvo vnitra věc projedná s věcně příslušným ministerstvem nebo jiným věcně příslušným ústředním správním úřadem,*
- b) příslušný krajský úřad, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 160 a jsou-li smluvními stranami obce, které nejsou obcemi s rozšířenou působností, nepřevzme-li věc Ministerstvo vnitra,*
- c) správní orgán, který je společně nadřízený smluvním stranám, jde-li o jinou veřejnoprávní smlouvu podle § 160; není-li takového správního orgánu, řeší spor v dohodě ústřední správní úřady nadřízené správním orgánům, které jsou nadřízeny smluvním stranám,*
- d) správní orgán nadřízený správnímu orgánu, který je stranou veřejnoprávní smlouvy, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 161, nebo*
- e) správní orgán, který k jejímu uzavření udělil souhlas, jde-li o veřejnoprávní smlouvu podle § 162.*

(2) Proti rozhodnutí vydanému podle odstavce 1 nelze podat odvolání ani rozklad.

Komentář:

Tato ustanovení nového správního řádu se pro veřejnoprávní smlouvy uzavírané v oblasti obecní policie použijí, a to i přes to, že se jedná o specifické veřejnoprávní smlouvy podle § 3a zákona o obecní policii, kdy obecní policie obce, která tento orgán zřídila plní na území obce, která tak neučinila úkoly, stanovené zákony uvedenými v části 2, podčásti 2.1. (body 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) této pomůcky.

Obecná pravidla pro uzavírání veřejnoprávních smluv dále obsahuje § 66c zákona o obcích.

Ostatní ustanovení ČÁSTI PÁTÉ se pro výše popsané veřejnoprávní smlouvy nepoužijí.

ČÁST ŠESTÁ - OPATŘENÍ OBECNÉ POVAHY

§ 171 až § 174

Komentář:

Žádný právní předpis obecní policii nebo strážníkovi neukládá povinnost resp. nestanoví oprávnění vydávat závazná opatření obecné povahy. Proto v případě tohoto orgánu postup podle uvedených ustanovení nového správního řádu nepřipadá v úvahu.

ČÁST SEDMÁ

HLAVA I - SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 175 - Stížnosti
----

§ 175

Stížnosti

- (1) Dotčené osoby mají právo obracet se na správní orgány se stížnostmi proti nevhodnému chování úředních osob nebo proti postupu správního orgánu, neposkytuje-li tento zákon jiný prostředek ochrany.*
- (2) Podání stížnosti nesmí být stěžovateli na újmu; odpovědnost za trestný čin nebo správní delikt není tímto ustanovením dotčena.*
- (3) Stížnost lze podat písemně nebo ústně; je-li podána ústně stížnost, kterou nelze ihned vyřídit, sepíše o ní správní orgán písemný záznam.*
- (4) Stížnost se podává u toho správního orgánu, který vede řízení. Tento správní orgán je povinen prošetřit skutečnosti ve stížnosti uvedené. Považuje-li*

to za vhodné, vyslechne stěžovatele, osoby, proti nimž stížnost směřuje, popřípadě další osoby, které mohou přispět k objasnění věci.

- (5) *Stížnost musí být vyřízena do 60 dnů ode dne jejího doručení správnímu orgánu příslušnému k jejímu vyřízení. O vyřízení stížnosti musí být stěžovatel v této lhůtě vyrozuměn. Stanovenou lhůtu lze překročit jen tehdy, nelze-li v jejím průběhu zajistit podklady potřebné pro vyřízení stížnosti.*
- (6) *Byla-li stížnost shledána důvodnou nebo částečně důvodnou, je správní orgán povinen bezodkladně učinit nezbytná opatření k nápravě. O výsledku šetření a opatřeních přijatých k nápravě se učiní záznam do spisu; stěžovatel bude vyrozuměn jen tehdy, jestliže o to požádal.*
- (7) *Má-li stěžovatel za to, že stížnost, kterou podal u příslušného správního orgánu, nebyla řádně vyřízena, může požádat nadřízený správní orgán, aby přešetřil způsob vyřízení stížnosti.*

Komentář:

V případě obecní policie, resp. strážníka se dotčené osoby mohou obracet se svými stížnostmi proti nevhodnému chování strážníka (první část odstavce 1 tohoto ustanovení) při zkráceném správním řízení (blokové řízení) na osobu, která řídí obecní policii podle zákona o obecní policii.

Druhá část odstavce 1 se na činnost strážníka nevztahuje, protože v případě postupu strážníka při blokovém řízení, t.j. zejména při porušení zásady zákonnosti podle nového správního řádu může účastník podat podnět k přezkumnému řízení podle § 94 a násl. nového správního řádu.

V ostatních případech budou stížnosti na chování strážníků v pracovní i mimopracovní době podávány buď u osoby, která řídí obecní policii podle zákona o obecní policii nebo u zřizovatele obecní policie - zastupitelstva obce, které tento orgán zřizuje v samostatné působnosti. Tyto subjekty stížnost posoudí a v případě potvrzení skutečností v ní uvedených mohou využít široké škály opatření k nápravě neutěšeného stavu (viz § 46 a násl. Zákoníku práce).

Pravidla chování strážníka - zaměstnance obce - jsou totiž komplexně upravena v § 6, § 7, § 26 a § 27 odst. 2 zákona o obecní policii a v § 73, 75 a § 233 Zákoníku práce. Další povinnosti mohou být zaměstnavatelem rozvinuty v interních aktech řízení - viz např. pracovní řád podle § 82 Zákoníku práce, etický kodex strážníka apod.

§ 177

- (1) *Základní zásady činnosti správních orgánů uvedené v § 2 až 8 se použijí při výkonu veřejné správy i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám úpravu odpovídající těmto zásadám neobsahuje.*
- (2) *V případech, kdy správní orgán provádí úkony, na které se nevztahují části druhá a třetí tohoto zákona, postupuje obdobně podle části čtvrté.*

Komentář:

S přihlédnutím ke skutečnosti, že obecní policii resp. strážníka lze považovat za orgán veřejné správy, bude se jeho činnost řídit zásadami podle § 2 až § 8 nového správního řádu. To neplatí, pokud zvláštní zákon (zákon o obecní policii) stanoví při výkonu povinností a oprávnění strážníka (§ 6 až § 23, § 24a, § 24b) specifický postup. V takovém případě se výše zmíněná ustanovení správního řádu použijí pouze subsidiárně.

§ 178

§ 178

- (1) *Nadřízeným správním orgánem je ten správní orgán, o kterém to stanoví zvláštní zákon. Neurčuje-li jej zvláštní zákon, je jím správní orgán, který podle zákona rozhoduje o odvolání, popřípadě vykonává dozor.*
- (2) *Nadřízeným správním orgánem orgánu obce se rozumí krajský úřad. Nadřízeným správním orgánem orgánu kraje se rozumí v řízení vedeném v samostatné působnosti Ministerstvo vnitra, v řízení vedeném v přenesené působnosti věcně příslušný ústřední správní úřad. Nadřízeným správním orgánem jiné veřejnoprávní korporace se rozumí správní orgán pověřený výkonem dozoru a nadřízeným správním orgánem právnické nebo fyzické osoby pověřené výkonem veřejné správy se rozumí orgán, který podle zvláštního zákona rozhoduje o odvolání; není-li takový orgán stanoven, je tímto orgánem orgán, který tyto osoby výkonem veřejné správy na základě zákona pověřil. Nadřízeným správním orgánem ústředního správního úřadu se rozumí státní tajemník ministerstva, nevyhradí-li si konkrétní pravomoc ministr, nebo vedoucí jiného ústředního správního úřadu. Nadřízeným správním orgánem státního tajemníka, ministra nebo vedoucího jiného ústředního správního úřadu se rozumí vedoucí příslušného ústředního správního úřadu.*

Komentář:

Pokud nastane situace podle prvního odstavce tohoto stanoviska k § 175 nového správního řádu a stěžovatel má za to, že jeho stížnost nebyla řádně vyřízena, obrátí se na příslušný krajský úřad se žádostí o přešetření způsobu vyřízení stížnosti.

HLAVA II - PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 179

Komentář:

Činnosti obecní policie, resp. strážníka v blokovém řízení se toto ustanovení netýká.

§ 180

Komentář:

K tomu viz komentář v úvodu této pomůcky a komentář k § 9 nového správního řádu.

§ 181

Komentář:

Činnosti obecní policie, resp. strážníka v blokovém řízení se toto ustanovení netýká.

§ 182
----

§ 182

- (1) *Ustanovení tohoto zákona o nicotnosti se použijí jen pro úkony správních orgánů učiněné po účinnosti tohoto zákona.*
- (2) *Ustanoveními tohoto zákona se řídí i veřejnoprávní smlouvy vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; vznik těchto smluv, jakož i nároky z nich vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se však posuzují podle dosavadních právních předpisů.*

Komentář:

S odkazem na komentář k ČÁSTI PÁTÉ - VEŘEJNOPRÁVNÍ SMLOUVY nového správního řádu nelze aplikaci tohoto ustanovení na veřejnoprávní smlouvy v oblasti obecní policie vyloučit.

4) Postup strážníka v některých konkrétních situacích

1. „Zakládání a vedení spisu podle nového správního řádu a dalších předpisů“

Obecní policie plní úkoly svěřené tomuto orgánu obce zákonem. To platí i pro blokové řízení. Obecní policie je však tvořena zaměstnanci obce - strážníky - kteří, jako veřejné osoby disponují konkrétními povinnostmi a oprávněními. Nikoliv tedy obecní policie jako celek, ale každý konkrétní strážník je správním orgánem sui generis.

Pokud bychom přistoupili k aplikaci nového správního řádu na činnost strážníka v oblasti spisové a archivní služby, musel by každý jednotlivý strážník provádět spisovou a archivní službu samostatně. To ale zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o archivnictví“), který je speciálním právním předpisem pro oblast spisové služby, neumožňuje, když v § 63 (s odkazem na § 3) ukládá povinnost vést spisovou službu mj. tzv. veřejnému původci, kterým je také územní samosprávný celek (nikoliv tedy strážník).

K tomu lze uvést, že v případě, že obec dospěje k závěru, že spisovou službu v případě uložených blokových pokut strážníky je nutno vést, nechť tak učiní pro potřebu naplnění dikce nového správního řádu resp. zákona o archivnictví ve vztahu ke strážníkům sama.

2. „Postoupení věci věcně nebo místně příslušnému správnímu orgánu“

Strážník, jak již bylo uvedeno výše, při zjištění přestupku na místě tento buď projedná v blokovém řízení nebo podezření ze spáchání přestupku oznámí správnímu orgánu podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o obecní policii (k tomu rovněž komentář k § 12 a § 17).

V případě jiného správního deliktu postupuje vždy podle § 10 odst. 2 a 3 zákona o obecní policii.

Zde je nutno striktně rozlišovat pojmy použité v novém správním řádu („podání“) a ve speciálním zákoně pro činnost policie - zákoně o obecní policii („podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu“). Strážník tedy nepostupuje podání podle § 12 nového správního řádu, ale vždy pouze oznamuje podezření ze spáchání přestupku nebo jiného správního deliktu v režimu zákona o obecní policii.

V případě ostatních námětů, podnětů, oznámení apod. učiněných občany ve vztahu ke strážníkovi, jejichž řešení nespadá do jeho kompetence, je nutno připomenout § 1 odst. 3 zákona o obecní policii, ve kterém se uvádí, že každý má právo obracet se na strážníka se žádostí o pomoc, přičemž strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout.

Strážník, bez ohledu na místo, kde se nachází (veřejné prostranství, kancelář apod.) v takovém případě využije citovaného ustanovení, neodmítne komunikaci

s občanem, ale tohoto poučí o nutnosti obrátit se na příslušný správní či jiný orgán a poskytne mu veškerou pomoc a součinnost v rozsahu zákonem jemu stanovených úkolů. Stejně tak bude postupovat i v případě, že občan se na obecní policii obrátí písemně, elektronickou formou apod.

3. „Oznamování podezření strážníka o tom, že byl spáchán přestupek správnímu orgánu“

Ministerstvo vnitra opakovaně zdůrazňuje, že podle zákona o obecní policii, který má při aplikaci práva přednost před právními normami obecnými je realizace jediného úkolu obecní policie (zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce) delegována na zaměstnance obce zařazené do obecní policie, t.j. na strážníka.

Mezi úkoly strážníka spadá pouze odhalování přestupků a jiných správních deliktů, nikoliv samotné provádění správního řízení včetně dokazování v oblasti přestupkového práva.

Oznámit spáchání přestupku je právem každého, náležitosti tohoto oznámení nejsou stanoveny.

Povinnost oznamovat přestupky kompetentním správním orgánům je uložena státním orgánům, orgánům policie a obcím ve smyslu § 58 odst. 1 zákona o přestupcích, nejsou-li samy příslušny k jejich projednávání. K tomu uvádíme, že tyto subjekty v oznámení uvedou zejména, který přestupek je ve skutku spatřován, důkazní prostředky, které jsou jim známy a které prokazují, že jde o přestupek a že byl spáchán určitou osobou.

Speciální právní předpis - zákon o obecní policii, který upravuje některé instituty přestupkového řízení atypicky ve vztahu zejména k zákonu o přestupcích ukládá strážníkovi povinnost oznámit příslušnému orgánu podezření, že byl spáchán přestupek nebo jiný správní delikt. Takové oznámení musí být doloženo důvody nebo důkazy, o něž se podezření opírá, nemusí však, s ohledem na charakter ustanovení § 10 zákona o obecní policii, obsahovat náležitosti, uvedené v ustanovení § 58 odst. 1 zákona o přestupcích (viz výše).

Všechny fyzické a právnické osoby, včetně institucí vyjmenovaných v ustanovení § 58 odst. 1 zákona o přestupcích oznamují správním orgánům i případy, kdy není znám pachatel přestupku. V souladu se zásadami správního řízení, zejména pak se zásadou oficiality, musí i tuto věc správní orgán posoudit. Pokud do 60 dnů ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistí skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, věc odloží.

Ministerstvo vnitra upozorňuje na rozdíl mezi termínem „*oznámení přestupku*“ ve smyslu zákona o přestupcích a „*oznámení podezření, že byl spáchán přestupek*“ dle zákona o obecní policii. Z tohoto důvodu je třeba konstatovat, že jednání správních úřadů vyžadujících, aby strážník předávající oznámení, následně zjistil např. identifikační údaje pachatele přestupku, jehož totožnost v době spáchání předmětného

protiprávního jednání nebyla známa, provedl úkony správního orgánu ke zjištění úplného skutkového stavu a požádal osoby podezřelé ze spáchání přestupku o podání vysvětlení nemá oporu v právu. Jak již bylo uvedeno, zásada oficiality ukládá přestupkovému orgánu povinnost zabývat se každým podnětem, který odůvodňuje podezření ze spáchání přestupku.

V daném případě je povinností příslušného správního orgánu v rámci tzv. „přípravného řízení“ posoudit, zda oznámení o přestupku, o kterém se dozví, včetně oznámení o podezření ze spáchání přestupku učiněné strážníkem, zakládá zákonné podmínky pro zahájení řízení o přestupku. Pokud správní orgán dojde k závěru, že podání je neúplné (neobsahuje všechny potřebné skutečnosti) a neshledá zákonné důvody pro odložení věci, je jeho povinností doplnit chybějící důkazní materiál vlastním jednáním. Pokud nedisponuje vlastními silami a prostředky pro doplnění skutečností v oznámení neobsažených a pro vyřízení věci podstatných, požádá o součinnost orgány státu, resp. orgány Policie ČR spočívající v provedení nezbytných šetření ke zjištění osoby podezřelé ze spáchání přestupku, případně k zajištění důkazních prostředků, nezbytných pro dokazování před správním orgánem.

Novelou zákona o přestupcích byl zrušen institut „objasňování“ přestupků v podobě původních ustanovení §§ 58 - 65 cit. zákona. Nové uspořádání přestupkového řízení vychází ze zásady, že těžiště projednávání a dokazování spadá až do fáze řízení ve věci před správním orgánem. Zrušení institutu objasňování přestupků a zavedení institutu „součinnosti“ (§ 58, § 59 stávajícího zákona o přestupcích) vyžaduje od přestupkových orgánů I. stupně vyšší nároky na vyřizování přestupkové agendy, především v oblasti dokazování.

Dokazováním je zjišťován skutečný stav věci. Jedná se o postup správních orgánů ve správním řízení, jehož cílem je utvořit si poznatky o skutečnostech důležitých pro rozhodnutí. Dokazování probíhá tak, že důkazy se nejprve vyhledávají, a to jak z úřední povinnosti, tak na návrh účastníků řízení. Následně probíhá vlastní provádění důkazů (např. svědecká výpověď), event. dochází k prověřování údajů dalšími důkazy. Dokazovat může pouze správní orgán.

Shora popsany postup správního orgánu zcela koresponduje se zásadami správního řízení obsaženými v novém správním řádu.

Objektivní zjištění skutkového stavu, podle okolností konkrétního případu, provádí správní orgán i za využití institutu § 60 zákona o přestupcích, případně v rámci součinnosti podle § 59 cit. zákona.